

مرآئی

● مرآئی / شعر اعربی

marāsī

منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، - ۴۰ قمری
(mansūb be) 'alī ebn-e abī tāleb, emām-e avval(- 661)

تهران؛ مروی؛ شماره نسخه: ۸۰۳/۱۰

کا: حسن بن محمد الخطاط، تا: قرن ۸؛ قطع: رقعی [ف: ۳۱۰-]

ستمگر و غدار بوده ای / کارت کنون بدی به نکویان نبوده است
xx ای کجروش همین در این کار بوده ای ...

چاپ: هند، بمبئی، ۱۳۱۲، به اهتمام عمده الاخیار و الابرار آقا
میرزا محمد حسین حایر فرزند حاجی اسماعیل یزدی الاصل
حایری المسکن؛ هند، بمبئی، فیض رسان، ۱۳۲۴ق، به اهتمام:
میرزا محمد خان ملک الکتاب ملقب خان صاحب
[الذریعة ۱۲۶۸/۹؛ میراث مشترک ایران و هند: ۱-۱۸ و ۲-۱۹۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۶۱/۳

آغاز: هزار و یکصد و هشتاد و پنج رفته ز سال xx که کس ندیده
خوشی در جهان به هیچ احوال / بلی چگونه کسی روز خوش
دگر ببیند xx میان ما و خوشی دور شد هزاران سال؛ انجام: چه
تخم طاعت حق نیست آب دیده حسود xx نخست تخم فشانند و
آن گه آب دهند / تو سرکشی و حسین از سر وفا سر داد xx چه
ادعایی وفا می کنی که شرمت باد

خط: نستعلیق، کا: مهدی بن محمد شیرازی متخلص به صابر، تا:
سلخ ذیحجه ۱۲۵۶ق، برای مهر علی خان نوری؛ جلد: تیماج،
۳ گگ (۱۵۶-پ-۱۵۸)، ۲۱ سطر (۳/۷/۹/۱۵)، اندازه:
۱۱/۹×۲۰/۷سم [ف: ۲۹۲-۶۸۷]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۵۶۵۷-۲۸/۷۷

آغاز: برابر؛ انجام: نزدیک شد که خیمه زنگاری سپهر xx از تند
باد غم شودش پاره بود وتار / زینب چو جسم پاک برادر نظاره
کرد xx کرد این خطاب و پیرهن صبر پاره کرد

خط: شکسته، نستعلیق، کا: شریف الکتاب علی رضوی قمی، تا:
رجب ۱۳۴۰ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۶۲ گگ، ۱۷ سطر،
اندازه: ۲۱×۱۶سم [ف: ۷-۴۲۷۰]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۸۵۴/۲

آغاز: شنیده اید حسینی بکر بلائی بود xx شنیده اید که از خون
محاسنش آلود؛

● المرآئی / مرآئی اعربی

al-marā'ī

بحرالعلوم، محمد مهدی بن مرتضی، ۱۱۵۵ - ۱۲۱۲
قمری

bahr-ol-'olūm, mohammad mahdī ebn-e morteza
(1742 - 1798)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۱۸۰۷/۱۲

بی کا، بی تا؛ جلد: میشن، ۵ گگ (۱۲۶-پ-۱۳۰)، اندازه: ۲۱×۱۵سم
[ف: ۵-۳۷۰]

● مرآئی / مرآئی فارسی

marāsī

وصال شیرازی، محمد شفیق بن محمد اسماعیل، ۱۱۹۷
- ۱۲۶۲ قمری

vesāl-e šīrāzī, mohammad šafī' ebn-e mohammad
esmā'il (1783 - 1846)

تاریخ تألیف: ۱۲۴۶ق

شامل ترکیب بندها و ترجیعات که در مرثیه حضرت سیدالشهداء
سروده است. در پایان آن دوازده بند محتشم نیز تحریر شده است.
آغاز: بسمله ای چرخ این زمانه نه ستمکار بوده ای xx تا بوده ای

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فخا)، جلد بیست و نهم، به کوشش، مصطفی درایتی، تهران

DIA 276267

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۳

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۶۵ق (پایان جزء ششم و پایان نسخه)؛
تملك: اعتضادالسلطنه. ۱۲۹۲ق؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷ق؛
۲۲۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۹×۱۸سم [ف: ۳-۲۳۴]

۲۷. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه: ۳۵۲۱

خط: نسخ، بی کا، تا: ۲۵ ربیع الاول ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: کاغذ فرنگی
آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۱۶گ، ۲۶ سطر، اندازه:
۱۳/۸×۲۲سم [ف: ۱-۶۲]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۴۳۱

آغاز: برابر؛ انجام: و تكون سلامة و كثرة امطار

خط: نسخ، بی کا، تا: ذیقعدہ ۱۳۰۵ق؛ این نسخه تا اوایل جزء
ششم ترجمه تحت اللفظی فارسی دارد، شش جزء نسخ اواخر قرن
سیزدهم و دو جزء آخر نسخ اسمعیل موسوی معلم مشهور به
ملاباشی؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد:
چرمی گلی، ۲۶۳گ، ۱۹ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۳۰/۵×۱۱سم
[ف: ۸-۴۳]

۲۹. وشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه: ۱۳۶۴/۴الف

بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرمی، قطع: رحلی [رشت و
همدان: ف: ۱۲۳۸]

۳۰. شیواز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه: بدون شماره ۳/

بی کا، بی تا [میراث اسلامی: ۵-۵۷۳]

۳۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۶۲

آغاز: برابر؛ انجام: و ان اتقضى فى الحوت فان الملك يعدل فى
رعيته و يكون سلامة و كثرة امطار. و الله اعلم بحقایق الامور
هشت جزء است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ کاغذ:
گوتاکون، جلد: تیماج زرد مقوایی ضربی نیم سوخت، ۲۳۲گ،
۲۹ سطر، اندازه: ۳۰×۱۹سم [ف: ۳-۲۳۳]

● البارع فى احكام النجوم (ترجمه) / هیئت / فارسی

al-bāri' fī aḥkām-in nujūm (t)

وصال شیرازی، فرهنگ بن محمد شفیح، ق ۱۳ قمری

vesāl-e šīrāzī, farhang ebn-e mohammad šafī' (- 19c)

وابسته به: البارع فى احكام النجوم؛ شیبانی، علی بن ابی الرجال
(۴۰۷-)

به دستور: معتمدالدوله فرمانروای فارس

متن از ابوالحسن علی بن ابی الرجال شیبانی قیروانی مغربی است
در ۸ «جزو». فرهنگ پسر وصال شیرازی دو جزو آن را به
فارسی درآورده و درگذشت و آنچه مانده بود میرزا محمد امین
بن محمد رضای موسوی خراسانی به فارسی ترجمه نموده است.
[فهرستواره منزوی ۲۸۵/۴]

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۱۶۰

خط: نستعلیق، کا: اورنگ پسر فرهنگ پسر وصال شیرازی، تا:

۱۳۰۵ق [نشریه: ۲-۶۷]

۱۵/۵×۲۸سم [ف: ۲۴-۲۷۴]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۱۲ ط

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: ۱۰۰]

۲۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۸۲۸

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲-۱۳۸]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۶۶/۶

آغاز: قال علی بن ابی الرجال الشیبانی الکاتب الحمد لله ذی الطول
و الانعام و الفضل و الاکرام له الحکمة و التقدير و الاختیار و
التدیر مبدی الامور و مصرف الدهور ... هذا کتاب جمعت فيه
اختیارات النجوم و ابتدآت الاعمال حسب ما بلغت الطاقة و انتهت
اليه المقدره و اعلم ان الاوائل اختلفوا فى الاختیارات النجوم و
ابتدآت الاعمال حسب ما بلغت الطاقة و انتهت اليه المقدره و
اعلم ان الاوائل اختلفوا فى الاختیارات فمنهم من تحققها و اثبت
منفعتها و منهم من نكرها و يبطل حکمها و قد شرحت هذا
الاختلاف و غيره فى الجزء الاول من هذا الكتاب و فى الجزء
الاول المسائل و انا اذكر فى هذا الموضوع ما اقول به وارى انه
صحيح من اقوالهم ان شاء الله تعالى. اقول اعلم من الاختیارات ما
هو نافع لا محاله و منه ما لا ينتفع به؛ انجام: و القمر این موضعه فى
الفلک و ما قدر قوته فى مكانه فاجعل المدة على عدد سنیه
الصغرى ایاماً أو شهوراً أو سنین بحسب قوته فى مكانه و الله سبحانه
و تعالى اعلم و صلى الله على سيدنا محمد و على آله و صحبه و
سلم

جزء هفتم کتاب است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: ۲۴ شعبان
۱۲۴۱ق؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای با
نقوش و جداول ضربی یک‌لا، ۴۸گ (۲۹-۷۶)، ۱۵ سطر
(۱۴×۷)، اندازه: ۱۹/۷×۱۳/۲سم [ف: ۱-۲۹/۱-۴۹۰]

۲۳. قم؛ موعشی؛ شماره نسخه: ۲۲۹۴

آغاز: برابر؛ انجام: فان كانت المنحسة على الشمس فاقض على
الاب.

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ مصحح؛ جلد: دورو تیماج رو قرمز
ضربى پشت مشكى، ۲۷۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۱۴سم [ف:
۶-۲۷۹]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۳۴۸

آغاز: برابر؛ انجام: فان كانت المنحسة على شمس فاقض على
الاب

خط: نسخ، بی کا، تا: ۲۵ جمادى الاول ۱۲۴۷ق؛ کاغذ: شکری
فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۴۳گ، ۱۶ سطر
(۱۴/۵×۹)، اندازه: ۲۲×۱۵/۷سم [ف: ۸-۴۴]

۲۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۷۹/۱

آغاز: برابر؛ انجام: و لكنه يعلوا باذن الله تبارك و تعالى. تم ...

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی کا، تا: ۳ محرم ۱۲۴۸ق؛
۱۴۵گ (۱-۱۴۵ر) [ف: ۱-۳۱]

۲۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۶۶۳

محمد رضی آمده و با همین نام و با استفاده از نسخه شیراز به چاپ رسیده است. سفرنامه‌ای است از دوره قاجار با نثری ادیبانه و مسجع و توضیحاتی درباره مسائل حاشیه‌ای آن. از فوائد حاشیه‌ای آن شرحی است که مؤلف درباره کشتی و اجزاء آن دارد و لغات و تعابیر محلی فراوانی را توضیح می‌دهد. توضیحات جغرافیایی او نیز با ارزش است به‌ویژه که کوشیده است بر وزن هر نام جغرافیایی، تعبیری آشنا بنویسد تا در خواندن آن دشواری نباشد.

آغاز: حمد و سپاس بیرون از قیاس خالقی را سزا و در خور است ... و بعد چنین گوید اقل عباد ابن محمد رضی بروجردی (محمد علی) که چون از فضل خداوند جلیل و لطف هادی سیل انجام: یا قائلین علی التحقیق عرض نکرده بودند در حواشی نگارش نمود تا نسخه اتم گردد.

چاپ: میراث اسلامی ایران، دفتر ششم، به کوشش محمد مهدی معراجی، با انتساب به محمد علی بن محمد رضی بروجردی چاپ شده است.

[فهرستواره منزوی ۶۶/۱ با انتساب به اسدالله خان درویش]

۱. شیواز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۳۶۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: احمد بن ابوالحسن شریف، تا: چهارشنبه ۱۵ جمادی الثانی ۱۲۷۶ق؛ استکتاب احمد بن ابوالحسن شریف که خود همسفر مؤلف بوده؛ تملک: محمد حسین شعاع؛ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۱۲/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۱۱۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۱۵۴ ض

در دفتر از محمد علی بن محمد رضی دانسته؛ بی‌ک، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● بزم غریب / فارسی

bazm-e qarīb

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۰۰۲

خط: نستعلیق، بی‌ک، بی‌تا [رایانه]

● بزم وصال / شعر / فارسی

bazm-e vesāl

وصال شیرازی، محمد شفیع بن محمد اسماعیل، ۱۱۹۷-۱۲۶۲ قمری

vesāl-e šīrāzī, mohammad šafi' ebn-e mohammad esmā'il (1783-1846)

اهدا به: برای محمد قلی خان ایلخانی قشقایی

مثنوی است بر وزن «نان و حلوا» شیخ بهائی» حاوی داستان‌های قرآنی و مطالب عرفانی و تفسیر آیات متعدد قرآن و بیان مقاصد

کری، احمد بن عمر؛ ۴- تحریر المساکن لثا و ذو سیوس؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۵- تحریر المناظر لأقلیدس؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۶- تحریر جرم النیرین و بعدیها؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۷- سی فصل؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۸- مکاشاة الانوار؛ غزالی، محمد بن محمد؛ ۹- حلیة الابدال و ما یظهر من المعارف و الأحوال؛ غزالی، محمد بن محمد؛ ۱۰- التنبیه علی الاسرار المودعة فی بعض سور القرآن؛ التنبیه علی بعض الاسرار القرآن العظیم؛ ۱۱- الانصاف؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی؛ ۱۲- زاد السالک؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی؛ ۱۳- الاعتقادات؛ ابن بابویه، محمد بن علی؛ ۱۴- المنطق؛ از: (؟).

قیم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۹۳۲۵

خط: نستعلیق، کا: اصل بزم عرفا بخط مؤلف، تا: سال ۱۲۷۷-۱۱۲۲، جا: اصفهان، محله شمس آباد منزل محمد رضا بیگ؛ چلیبا و راسته؛ تملک: مؤلف با مهر وی «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده محمد امین» (بیضوی)، عماد الدوله بن عماد الدوله با مهر «عماد الدوله» (بیضوی)، بدیع الملک بین عماد الدوله بن محمد علی بن فتحعلی شاه (قاجار) با مهر «بدیع الملک» (بیضوی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای بدون مقوا، ۴۷۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۱۳سم [ف: ۲۴-۱۱۶]

● بزم عشق / طب / فارسی

bazm-e 'ešrat

[الذریمه ۱۰۳/۳]

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۲۲۱/۸

خط: شکسته، نستعلیق، کا: ملا محمد تقی گلپایگانی، تا: ۱۲۶۹ق؛ جلد: تیماج قرمز ضربی فرسوده، عطف تیماج زرد، اندازه: ۲۲×۱۵/۵سم [ف: ۱-۱۷۲]

● بزم غریب / سفرنامه / فارسی

bazm-e qarīb

بروجردی، محمد علی بن محمد رضی، ق ۱۳ قمری borjerdī, mohammad 'alī ebn-e mohammad razī (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۱

آقای «برکت» در گزارش این رساله آورده: «این سفرنامه حج، که نامش تاریخ آن نیز است. مربوط به سال ۱۲۶۱ است. مؤلف همان‌طور که در حاشیه آمده - حاج اسدالله بن محمد ابراهیم شیرازی است، ولی بنا به مصلحتی نام همراه خود، حاج محمد علی نواب را ذکر کرده است». در متن، مؤلف تصریح به نام خود دارد و معلوم نشد که جناب برکت این نام را از کجا در آورده‌اند. در دفتر ثبت مجلس نیز نام مؤلف محمد علی بن